

**Baker
McKenzie.**

Rechtspraak 2017

Vereniging voor Pensioenrecht
31 januari 2018

Pauline Bakker

Onderwerpen

1	Informatieplicht bij wijziging pensioenregeling	3
2	Waardeoverdracht pensioenaanspraken i.v.m. verhoging pensioenrichtleeftijd	10

Informatieplicht bij aanbod tot wijziging

Hoe zat het ook alweer?

- Rechtsverhouding WG / WN povk: redelijkheid en billijkheid (art. 7:611 BW)
- Wijziging povk: komt tot stand via regels aanbod en aanvaarding; instemmingsvereiste
- Geen uitdrukkelijke, wel welbewuste instemming vereist met wijziging die verslechtering arbeidsvoorwaarden inhoudt (*CZ-arrest*)
- Ondubbelzinnige / uitdrukkelijke instemming als WN onvoldoende is geïnformeerd over (gevolgen) wijziging (*Haliburton*)
- Wijziging met wederzijds goedvinden: voldoende en juiste informatie over wijziging en gevolgen
- Informatie moet juist, volledig en duidelijk zijn en WN hebben bereikt, tenzij risicosfeer WN
- Gebrek aan voldoende en juiste informatie kan leiden tot vernietiging wijzigingsovereenkomst o.g.v. dwaling en schadeplichtigheid o.g.v. schending zorgplicht

HR 15-09-2017, ECLI:NL:HR:2017:2227

Schending goed werkgeverschap door schending informatieplicht?

- **Ktr:**
 - vordering WN afgewezen
 - **Hof:**
 - Wijziging EL → DC ingrijpend
 - Door functie, kennis en ervaring WN, WG niet gehouden tot verstrekken meer informatie over nieuwe pensioenregeling dan verstrekt
 - Niet waarschuwplicht t.a.v. beleggings-, langlevensrisico, rekenrente en kosteninhouding op premie
 - Wél waarschuwplicht t.a.v. risico's waardeoverdracht, ter bescherming van WN tegen lichtvaardigheid en ondoordachttheid
- Vrijwaring:** TP waarschuwplicht t.a.v. risico's waardeoverdracht

HR 15-09-2017, ECLI:NL:HR:2017:2227 (vervolg)

- **HR:**

- Art. 81 lid 1 RO.
Klachten kunnen niet tot cassatie leiden en nopen niet tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling
- AG: Klachten falen. Conclusie verwerping cassatieberoep

Vrijwaring:

- Art. 215 Rv. [ECLI:NL:HR:2017:2388]
HR: Vernietiging, terugverwijzing naar Hof, aanhouding vrijwaringszaak tot nadere beslissing in schadestaat
- AG: TP mocht vertrouwen op aanhouding vrijwaringszaak tot nadere beslissing in schadestaat

Hof Arnhem-Leeuwarden 11-04-2017, ECLI:NL:GHARL:2017:3096 (Ajilon)

Schending zorgplicht door gebrek aan deugdelijke informatie over verschil EL / DC?

Wijziging EL → DC met statische premie van 10%

- **Ktr:**
 - Vordering WN afgewezen
- **Hof:**
 - Schending norm goed werkgeverschap, door:
 - niet verstrekken cruciale informatie over verschil EL / DC en pensioenopbouw op lange termijn
 - zeer beperkte en onvolledige informatie tijdens voorlichtingsbijeenkomst

Hof Arnhem-Leeuwarden 31-01-2017, ECLI:NL:GHARL:2017:797 (Rohill)

Dwaling door niet deugdelijke informatie over verschil EL / ML?

Wijziging EL → ML

- **Ktr:**
 - Vordering WN afgewezen
 - Onvoldoende gesteld voor dwaling
- **Hof:**
 - Bekrachtiging vonnis Ktr. / beroep op dwaling verworpen
 - Expliciet ingestemd door ondertekening nieuwe aovk 2008
 - Periode 2005-2008: toets stilzwijgende instemming (*CZ-arrest*)
 - WG mocht vertrouwen op instemming WN o.b.v. informatie over inhoud wijziging en verklaring / gedrag WN

Hof Den Bosch 19-09-2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:4031

Welbewuste instemming met wijziging pensioenregeling?

- **Ktr:**
 - Verwerpt beroep WG op kwijtingsbeding
 - Deskundige moet worden geraadpleegd t.a.v. karakter regeling (EL / ML)
- **Hof:**
 - Beroep WG op kwijtingsbeding verworpen
 - Geen benoeming deskundige. WN gelegenheid aantonen EL
 - Welbewuste instemming WN vereist
 - Informatie over concrete financiële consequenties van wijziging
 - Terugverwijzing ter voortzetting behandeling 1^e aanleg

Informatieplicht bij aanbod tot wijziging

Wat betekent dit nu?

- Uitspraken in verlengde vaste rechtspraak, en soms verder strekkend
 - waarschuwingsplicht / mededelingsplicht WG ter bescherming WN tegen lichtvaardigheid en ondoordachtheid
 - óók onderlegde wn → daadwerkelijk realiseren van risico's
- Maar ook, eigen verantwoordelijkheid WN → vragen stellen, onderzoek, instemming niet zomaar te herroepen
- Afhankelijk van opdrachtovereenkomst kan het lonen TP in vrijwaring op te roepen

Rb. Limburg 08-11-2017, ECLI:NL:RBLIM:2017:10722 (Pf. Sabic)

Verhoging pensioenleeftijd opgebouwde aanspraken zonder instemming deelnemer in strijd met art. 83 PW?

- **Ktr:**
 - Waardeoverdracht nietig o.g.v. art. 83 PW
 - Ter borging onderlinge verhouding OP-NP-WZP (100:70) wordt bij verhoging pensioenleeftijd stukje OP geconverteerd
 - Actuariële waarde totale aanspraken weliswaar gelijk, maar OP bij vervroeging wel aangetast ('*snijverlies*')
 - Vereist instemming / geen bezwaar

Waardeoverdracht pensioenaanspraken i.v.m. wijziging pensioenrichtleeftijd

- **Wet waardeoverdracht klein pensioen, Wet van 17 december 2017**

Individueel bezwaarrecht vervalt bij verhoging pensioenleeftijd, mits:

- een pensioenrichtleeftijd als bedoeld in artikel 18a lid 6 Wet LB 1964
- pensioenregeling voorziet in vervroegingsmogelijkheid, *en*
- in vervroegingsfactoren geen selectie-effecten worden meegenomen.
- Voorts geen conversie pensioensoorten toegestaan

Waardeoverdracht pensioenaanspraken i.v.m. wijziging pensioenrichtleeftijd

Wat betekent dit nu?

- Oordeel in lijn met huidig recht?
- Oordeel in lijn met Wet waardeoverdracht klein pensioen?
- Wat is de waarde van deze uitspraak in de praktijk?
 - Algemene gelding? Of juist specifiek geval?
- Uitvoerders gebaat bij verlichting van individueel bezwaarrecht of voorwaarden te specifiek?

Baker McKenzie.

www.bakermckenzie.nl

Baker & McKenzie Amsterdam N.V. is een vennootschap van Baker & McKenzie Internationaal, een Zwitserse Verein waarvan vennootschappen over de gehele wereld lid zijn. In overeenstemming met de in de professionele dienstverlening gebruikelijke terminologie wordt met de term "partner" bedoeld personen die partner zijn van een dergelijke vennootschap of een daaraan gelijkwaardige functie bekleden. De term "kantoor" wordt gebruikt om te verwijzen naar een vestiging van een dergelijke vennootschap.

© 2018 Baker & McKenzie Amsterdam N.V.